

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Pápaszem*

Cím: *A Rókus*

Forrás:

Magyar Hírlap

Bp
(Hely)

1928. 2. 26.
(Idő)

Osztályozás

Tárgy

614.441

Hely

Idő

"1928"

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

A Rókus

Halotti beszédet mondtak a minap a főváros közgyűlésén. A Rókus-kórházat parentálták el, de a Rókus-kórház nem akar meghalni. Csodálatos, hogy mekkora élethez való ragaszkodás lakozik ebben a monstruózus, sárgára meszelt nagy kórházban, mely május végén tölti be életének 130-ik esztendejét.

A pesti kórházakkal már százharminc esztendővel ezelőtt is bajok voltak. 130 esztendővel ezelőtt a Zöldfa uccában volt a polgári kórház. Nagyon kicsi, rozoga épület volt ez a kórház. 2—3 szobában helyezték el a betegeket és az akkori följegyzések szerint olyan botrányos állapotok uralkodtak ebben az ispotályban, hogy a kórház igazgatója, dr. Haffner Mihály, „der königlichen Stadt Pesth geschwornen Leibarzt” kétségbeesésében panaszos beadványt intézett a magisztrátushoz, elmondván, hogy ez a kórház belül egészségtelen és így a kórházi lázat és ennek folytán a halálozás gyakoriságát előmozdítja, a legegyszerűbb betegségek gyógyulását pedig hátráltatja. Azt mondja Haffner, hogy kívülről még nézni is utálatos ezt a kórházat, főleg a szomszédokra nézve. Részletes tervezetet készített tehát, melyben 220 beteg befogadására alkalmas új kórház építését javasolta. Számítása szerint Pestnek akkoriban közel 30.000 lakója volt és véleménye szerint a pesti kórház a bécsi kórház ágyszámainak 12-ed részét igényli. A költségek megszerzését illetőleg a gyűjtést ajánlotta.

A tanács elfogadta dr. Haffner javaslatát és a lakosságot felszólította az adakozásra. Dr. Purjesz Ignác, a Rókus-kórház veterán igazgatója írja meg ezeket a Rókus-kórház történetéről szóló könyvében. Purjesz igazgató elmondja azt is, hogy a tanács felhívásának nagy sikere volt. Meglehetősen csinos summa gyűlt össze, úgyhogy 1796 augusztus 30-án letehették az új kórház alapkövét. A munka gyorsan ment, a lakosság a pénzadományokon kívül tetemes mennyiségű nyers anyaggal, ingyen munkával és ingyen fuvarral gyorsította az építkezést és így történetelt meg, hogy a Rókus-kórház gyöngygyükecai része 11 hónap alatt teljesen elkészült. Ámbár az ünneplés felavatást csak 1798 május 20-án tartották meg, az első beteget már május 24-én felvették a Rókusha, egy Vida Ferenc nevűt. Így született meg a Rókus-kórház annak a kis kápolnának szomszédságában, amelyet még 1711-ben a pestisjárvány emlékére építettek ájtatos emberek alapítványából.

Hogy 130 esztendő óta mennyit szidták, mennyit bismérellték ezt az öreg sárga házat, amely, úgy látszik, már 130 esztendővel ezelőtt ilyen öregnek született. Azóta számtalanszor meszelték és tatarozták, de a sok meszeléstől és tatarozástól sem lett fiatalabb a Rókus. Mikor ez a kórház fölépült, akkor még ugyancsak kívül esett a városon. Ma már a város szívében van ez az öreg intézmény, mellette rohan el Pest legélénkebb, legelevenebb forgalmi ere, a Rákóczi út, amelyről Kerepesi út korában megírták a régiek, hogy ez az út olyan, mint az élet, van benne templom, van benne színház, van benne kórház és a kerepesi temető az utolsó stációja.

Nagy szegényüzem ez a Rókus-kórház, amelyben 700 betegágy van, 15 432 beteg fordul meg benne egy esztendő alatt s amelyet 326 ápoló és orvos adminisztrál. A tizenöt és félezer beteg közül csak 9000 kerül ki gyógyultan a Rókusból, 3600 csak javuló, 1300 gyógyulatlanul hagyja ott az öreg sárga házat, 800 pedig a százharmincesztendős faak között fejezi be az életét.

Hányszor akarták elpusztítani már a Rókust a föld színéről százharminc esztendő alatt?! Sohase sikerült. Még az öreg Ferenc Józsefnek is szemet szűrt és egy-ikben, mikor arra kocsizott, őszintén megmondta a miniszterelnöknek is, a főpolgármesternek is, hogy nem akarja többé látni. Ferenc József szigorú ember volt. Hatalma nagy, szava parancs, de ezzel a monstruózus nagy sárga házzal még az öreg király se bírt. Ferenc József hamarabb halt meg, mint a Rókus. Nagyszerű kiállítást lehetne összeállítani azokból a tervekben, amelyeket avégből csináltak a városházán, hogy megállapítsák, mi történjék a Népszínház szomszédságában azzal a hatalmas területtel, ha majd a Rókust lebontják róla. Volt idő, amikor azt tervezték, hogy földalatti vasútállomást építenek a Rókus helyén. A nagy vasúti vonatokat a föld alatt be akarták vezetni a városba és a Rókus helyén épült volna meg a központi pályaudvar. Ez a terv is terv maradt. És a Rókus ott áll ma is, ahova 130 esztendővel ezelőtt készítették és a vakolattal együtt peregnek le öreg testéről azok a sziltek és kritikák, amelyeket részben a városházán, részben egybeüti elmondanak róla.

A főváros közgyűlésén a minap megint elparentálták a Rókust. Fejére olvasták, hogy meg kell halnia. Ha ez az öreg ház beszélni tudna, akkor erre a parentálásra a régi pesti adomával azt válaszolná:

— Meghalni, meghalok, ha muszáj, de kergetni nem engedem magam.

Pápaszem